

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ
ΤΗΣ Α.Μ. ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ
ΤΗΣ ΦΙΛΛΑΝΔΙΑΣ

Ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Χρυσόστομος, κατόπιν προσκλήσεως τῆς Α.Σ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Καρελίας καί πάσης Φιλλανδίας κ. Λέοντος, πραγματοποίησε ἀπό τίς 24 μέχρι τίς 30 Ἰουνίου 2009 ἐπίσημη ἐπίσκεψη στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Φιλλανδίας. Τόν Μακαριώτατο συνώδευαν ὁ Μητροπολίτης Κωνσταντίας Βασίλειος, ὁ Χωρεπίσκοπος Νεαπόλεως Πορφύριος, ὁ Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀρχιμανδρίτης Ἱερώνυμος Πυλιώτης καί ὁ Διάκονος Κυπριανός Κουντούρης.

Ὁ Μακαριώτατος ἔφθασε, μέσω Βιέννης, περί τήν ἐνδεκάτην ἐσπερινήν ὥρα, στό Ἑλσίνκι, ὅπου καί κατέλυσε στό ξενοδοχεῖο «Hilton».

Τό πρωί τῆς ἐπομένης, 25ης Ἰουνίου, ὁ Μακαριώτατος ἐπισκέφθη τόν καθεδρικό ναό τοῦ Οὐσπένσκι καί ἀκολούθως μετέβη στήν πόλη Τούρκου, ὅπου καί ἐγευματίσε στό ἐκεῖ Πνευματικό Κέντρο τῆς ἐνορίας. Στή συνέχεια ἡ Αὐτοῦ Μακαριότης εἶχε ἰδιαίτερα θερμή καί ἐγκάρδια συνάντηση καί συνομιλία στή θερινή προεδρική κατοικία μέ τήν Πρόεδρο τῆς Φιλλανδικῆς Δημοκρατίας κα Ταρίγια Halonen.

Ὁ Μακαριώτατος καί ἡ κα Halonen συζήτησαν, γιά μία περίπου ὥρα, καί ἀντάλλαξαν ἀπόψεις σέ μία πλειάδα θεμάτων ἀμοιβαίου ἐνδιαφέροντος μέ κυρίαρχο, βέβαια, τό ἐθνικό μας πρόβλημα καί τίς προσπάθειες ἐπίλυσής του, στίς ὁποῖες ἡ κα Halonen ἐξέφρασε τήν ὑποστήριξή της γιά τήν ἀνάγκη δίκαιης λύσης τοῦ Κυπριακοῦ μέσα στό πλαίσιο τῶν ἀποφάσεων τοῦ ΟΗΕ. Ὁ Ἀρχιε-

Άπό τή συνάντηση τοῦ Μακαριωτάτου μέ τήν Πρόεδρο τῆς Φιλανδικῆς Δημοκρατίας καί Tatiia Halonen.

πίσκοπος, από την πλευρά του, εξέφρασε την ανησυχία του, διότι, όπως εξήγησε, ή μέχρι τώρα συμπεριφορά της τουρκικής πλευράς στις άπευθείας διαπραγματεύσεις είναι τέτοια, που δεν δημιουργεί κλίμα και προοπτική αισιόδοξων εξελίξεων. Ακολουθως ενημέρωσε την κα Halonen για το πρόβλημα της καταπάτησης των θρησκευτικών και ανθρωπίνων δικαιωμάτων του λαού μας και φυσικά για το θέμα της καταστροφής που υπέστησαν και συνεχίζουν να υφίστανται τα χριστιανικά μνημεία της Κύπρου, στα κατεχόμενα σήμερα από τις Τουρκικές δυνάμεις κατοχής έδαφη της Κυπριακής Δημοκρατίας και ζήτησε από την Φιλλανδή Πρόεδρο να συμβάλει προς την κατεύθυνση της διάσωσης και της επιστροφής των κλεμμένων πολιτιστικών θησαυρών μας.

Η Πρόεδρος της Φιλλανδικής Δημοκρατίας εξεδήλωσε το ενδιαφέρον της για να μάθει τις θέσεις της Έκκλησίας της Κύπρου στο Κυπριακό, στα θέματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα ζητήματα σε σχέση με την ειρηνική συμβίωση Έλληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων και τέλος ζήτησε να πληροφορηθεί για την άποψη του Μακαριωτάτου για το θέμα της ένταξης της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ο Προκαθήμενος της Κυπριακής Έκκλησίας σημείωσε, ότι συμμερίζεται και στηρίζει τις θέσεις των Κυβερνήσεων Ελλάδος και Κύπρου για το θέμα της ένταξης της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή οικογένεια, αρκεί ή δεύτερη να εκπληρώσει τα κριτήρια για ένταξη και να συμμορφωθεί προς τις στοιχειώδεις υποχρεώσεις που της ανατέθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, δηλαδή για αναγνώριση της Κυπριακής Δημοκρατίας, για άνοιγμα λιμανιών και αεροδρομίων στα κυπριακά πλοία και στα κυπριακά αεροπλάνα και για συνεργασία της στις προσπάθειες για λύση του Κυπριακού που να στηρίζεται στα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών και των αρχών, επί των οποίων εδράζεται ή Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στή συνέχεια ο Μακαριώτατος αναχώρησε για τη Μονή Μεταμόρφωσης του Σωτήρος Νέου Βαλάμου, όπου έφθασε, μέσω των πόλεων Τάμπερε και Γυβάσκυλα, μικρόν μετά το μεσονύκτιον

Ο Ήγουμένος Σέβγιος υποδέχεται τόν Μακαριώτατο στή Μονή Μεταμόρφωσης τοῦ Σωτήρος Νέου Βαλδίου.

καί ἔγινε δεκτός ἀπό τόν Ἡγούμενο Σέργιο καί τήν Ἀδελφότητα τῆς Μονῆς.

Τό πρωί τῆς Παρασκευῆς, 26ης Ἰουνίου, ὁ Μακαριώτατος μετέβη στό δῆμο Βίνιγιαρβι, τοῦ ὁποίου ὁ ναός μέ τήν εἰκόνα τῆς Παναγίας τοῦ Τίχβιν ἐπανηγύριζε. Μετά τή θεία λειτουργία καί τό γεῦμα στό Πνευματικό Κέντρο τῆς ἐνορίας ὁ Μακαριώτατος πῆγε στήν πόλη Joensuu, ὅπου ἐπισκέφθη τό Σεμινάριο, τό Πνευματικό Κέντρο τοῦ ναοῦ καί τό Πανεπιστήμιο. Ἀργότερα ὁ Μακαριώτατος παρακολούθησε τόν Ἑσπερινό στή Μονή τοῦ Νέου Βαλάμου, ὅπου ἐδείπνησε καί διανυκτέρευσε.

Τό πρωί τῆς ἐπομένης ἡ Αὐτοῦ Μακαριότης ἐξεναγήθη στή Μονή, ὅπου καί ἐγευματίσε. Ἀκολούθως μετέβη μέ πλοῖο στή Μονή τῆς Ἀγ. Τριάδος τοῦ Lintoula, ὅπου ἔγινε δεκτὴ ἀπό τήν Ἡγουμένη Μαρίνα καί τήν Ἀδελφότητα τῆς Μονῆς καί ἐξεναγήθη σ' αὐτήν ἀπ' αὐτές. Τό βράδυ ὁ Μακαριώτατος ἐπέστρεψε στή Μονή Νέου Βαλάμου, ὅπου παρακολούθησε τόν Ἑσπερινό καί τόν Ὅρθρο, ἐδείπνησε καί διανυκτέρευσε.

Τήν Κυριακή, 28 Ἰουνίου, οἱ Προκαθήμενοι τῶν Ἐκκλησιῶν Κύπρου καί Φιλλανδίας συνελειτουργήσαν, συμπαραστατούμενοι ἀπό τίς ἀκολουθίες τους, στήν πανηγυρίζουσα ἱστορική Μονή τοῦ Νέου Βαλάμου, ἡ ὁποία ἰδρύθη, ὅπως εἶναι γνωστό, τόν 11ο αἰῶνα ἀπό τοὺς Ἑλληνες μοναχοὺς Σέργιο καί Γερμανό. Προσφωνώντας τόν Μακαριώτατο, μετά τή θεία λειτουργία, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Λέων εἶπε τά ἑξῆς:

«Μακαριώτατε, Σεβασμιώτατοι, ἀγαπητοὶ Πατέρες, Ἀδελφοὶ καί Ἀδελφές,

Ἔχω τή μεγάλη τιμὴ νά καλωσορίσω στή Φιλλανδία καί στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία της τόν Μακαριώτατο Ἀρχηγό τῆς Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, τῆς ὁποίας ἰδρυτές εἶναι οἱ ἱεροὶ Ἀπόστολοι Παῦλος καί Βαρνάβας.

Ἐκτός ἀπό τοὺς ἰδρυτές Ἀποστόλους γνωρίζομε στήν Φιλλανδία, ἀπό τήν Κυπριακή Ἐκκλησία, καί τόν ἀείμνηστο Ἀρχιεπίσκο-

Ο Μακαριώτατος στη Βιβλιοθήκη της Μονής του Νέου Βαλάμου.

πό σας Μακάριο τόν Γ', ό όποίος όδήγησε τή χώρα σας από τήν έξουσία τής Μεγάλης Βρετανίας στήν άνεξαρτησία. Είδε, βέβαια, κατά τό διάστημα τής ζωής του, έκτός από τήν άνεξαρτησία, καί τήν άδίκη διαίρεση τής Κύπρου τό 1974, ή όποία, δυστυχώς, συνεχίζεται καί στίς μέρες μας. Τόν Άρχιεπίσκοπο Μακάριο διαδέχτηκαν οί δυό Χρυσόστομοι, από τούς όποίους ό δεύτερος είσθε έσεις.

Οί Πράξεις τών Άποστόλων αναφέρουν τόν έρχομό τών Άποστόλων Παύλου καί Βαρνάβα στήν Πάφο, στήν άρχαία πρωτεύουσα τής Κύπρου. Έκεϊ καί ό πρώτος Κύπριος, ό άνθύπατος Σέργιος Παῦλος, έγινε Χριστιανός καί ό Άπόστολος Παῦλος, μέχρι τότε Σαῦλος, γιά πρώτη φορά αναφέρεται μέ τό όνομα Παῦλος. Άργότερα στήν Κύπρο ό Άπόστολος Βαρνάβας, έχοντας μαζί του τόν Εὐαγγελιστή Μάρκο, έγινε ό ιδρυτής τής Έκκλησίας τής Κύπρου.

Η Άποστολική Έκκλησία τής Κύπρου έπαιζε σπουδαίο ρόλο στήν όλη ιστορία τής Όρθοδόξου Έκκλησίας. Οί Επίσκοποι τής Κύπρου συμμετείχαν στήν Α' Οικουμενική Σύνοδο στή Νίκαια τό 325 καί ως ένδειξη τής στερέωσης τής Χριστιανικής πίστεως στή Μεγαλόνησο ή πλήρης Αὐτοκεφαλία παραχωρήθηκε στήν Έκκλησία τής Κύπρου τό 431.

Η έπίδραση τοῦ Βυζαντίου καί τής Όρθοδοξίας, όμως, λιγοστεύουν, όταν στή Μεγαλόνησο φθάνουν πρώτα οί Φράγκοι καί έπειτα οί Βενετσιάνοι κατακτητές. Από τό 1571 μέχρι τό 1878 ή Κύπρος άνήκε στήν Όθωμανική Αὐτοκρατορία καί έπειτα βρισκόταν κάτω από τήν κυριαρχία τής Μεγάλης Βρετανίας.

Ο Άρχηγός τής Έκκλησίας ήταν επί πολλά έτη καί ό μόνος πνευματικός καί έθνικός ήγέτης τής Κύπρου, ό Έθνάρχης. Γιά τό λόγο αὐτό καί ό Άρχηγός τής Έκκλησίας στήν Κύπρο άκόμη καί σήμερα εκλέγεται μέ τή ψήφο τοῦ λαοῦ, πράξη ή όποία άποτελεϊ μιá σημαντική εξαίρεση στή γενική όρθόδοξη πρακτική. Ο Άρχιεπίσκοπος, εκλεγμένος μέ ψήφους τοῦ λαοῦ, έκτός τής ιστορικής παράδοσης, σημαίνει γιά τούς Κυπρίους καί τό γεγονός ότι ή Όρθόδοξη Έκκλησία είναι ή ένωτική δύναμη τών πολιτῶν τής Μεγαλονήσου.

Από την επίσκεψη του Μακαριωτάτου και της συνοδείας του στο Πανεπιστήμιο της πόλης Joensuu.

Μακαριώτατε!

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου ὑπό τὴν ἡγεσία σας εἶναι ἡ πιό σπουδαία αὐθεντία τοῦ Κυπριακοῦ Ὁρθοδόξου πληθυσμοῦ καὶ τῆς ἱστορικῆς του ιδιότητος. Ὡς μέλος τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως καὶ ἡ Φιλλανδία λαμβάνει μέρος μαζί μέ τά ἄλλα κράτη στήν προσπάθεια ἐπανενώσεως τῆς Κύπρου. Καί ἐμεῖς ἀπό τή μεριά μας ὡς Ὁρθόδοξος Ἀδελφή Ἐκκλησία θέλομε νά συμβάλομε σέ αὐτές τίς ἐξελίξεις.

Ἡ Κύπρος καὶ ἡ Φιλλανδία εἶναι καί οἱ δύο μέλη τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνωσης. Εἴμαστε πολίτες τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνωσης καὶ ἔχομε καί δικαίωμα καὶ καθῆκον νά διαφυλάττομε τὴν παράδοση τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας στήν Εὐρώπη. Τά χρόνια τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας, καθὼς καὶ αὐτά πού ἀκολούθησαν τῇ Ρωσικῇ Ἐπανάστασι ἦταν ιδιαίτερα βαριά γιὰ τὴν Ὁρθοδοξία. Μποροῦμε νά ποῦμε, ὅτι μετὰ ἀπὸ αὐτά τά τραγικά γεγονότα ἡ Ὁρθοδοξία ἦταν μᾶλλον ἐπὶ πολὺ καιρὸ ἀποῦσα ἀπὸ τὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἱστορία. Ἀκόμη καὶ στὸν εἰκοστὸ αἰῶνα, σέ πολλές εὐρωπαϊκές χώρες ἔβλεπαν τὴν Ὁρθοδοξία ὡς κάποιο φθινὸ κατὰλοιπο τῶν περασμένων ἐποχῶν. Σέ μερικές Εὐρωπαϊκές χώρες, ἀκόμα καὶ οἱ κρατικοὶ παράγοντες βοηθοῦσαν ἐνεργῶς, ὥστε αὐτὴ ἡ ἀντίληψη νά γίνῃ μιὰ πραγματικότητα.

Σέ δύο χώρες τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως, στή Φιλλανδία καὶ στήν Πολωνία, στίς δεκαετίες τοῦ 1920 καὶ 1930 κατέστρεψαν ἢ κατέσχαν γιὰ ἄλλη χρῆση πολλοὺς Ὁρθόδοξους ἱερούς ναοὺς. Κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσα γνώμη τῆς πλειοψηφίας τοῦ πληθυσμοῦ οἱ Ὁρθόδοξοι ναοὶ ἦταν «ρωσικοί» καὶ γι' αὐτὸ τὸ λόγο δέν ταίριαζαν μέ τὴν ἰδεολογία τοῦ ἐθνικιστικοῦ (τότε) κράτους τῆς Φιλλανδίας ἢ τῆς Πολωνίας. Στὴν Πολωνία κατέστρεψαν ἑκατοντάδες ὀρθόδοξους ναοὺς, στή Φιλλανδία δεκάδες. Ἐπίσης στήν Κύπρο κατεστράφησαν ἀπὸ τὴ δεκαετία τοῦ 1970 καὶ ἐξῆς, μέσα στοῦ πνεῦμα τοῦ φονταμενταλισμοῦ, πολλοὶ ἱστορικοὶ ναοὶ καὶ μοναστήρια.

Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωση ὑπόσχεται νά σέβεται τὸ δικαίωμα τῆς πολιτιστικῆς κληρονομιάς τῶν κρατῶν μελῶν της. Γι' αὐτὸ τὸ λό-

Ο Μακαριώτατος στη Μονή Ἁγ. Τριάδος τοῦ Λιτοῦλα.

γο θά ήθελα νά κάμω μία σκέψη: νά ξεκινήσομε μαζί οί 'Ορθόδο-
 ξες 'Εκκλησίες τῆς Κύπρου, τῆς Πολωνίας καί τῆς Φιλλανδίας τῆ
 διαδικασία τῆς ἀνοικοδόμησης τῶν κατεστραμμένων ἱερῶν ναῶν
 μας ὡς ἀντικειμένων τῆς πολιτιστικῆς κληρονομιάς τῆς Εὐρω-
 παϊκῆς Ἑνωσης.

Μακαριώτατε, Σεβασμιώτατοι, ἀγαπητοί Πατέρες, Ἀδελφοί
 καί Ἀδελφές,

Ἐκτός ἀπό τήν «κοινωνία τῶν ἀγίων» τήν Ἐκκλησία τῆς Κύ-
 πρου καί τήν Ἐκκλησία τῆς Φιλλανδίας ἐνώνουν καί γεωπολιτι-
 κοί παράγοντες. Καί οἱ δύο Ἐκκλησίες δροῦν στά σύνορα δύο πο-
 λιτισμῶν: Ἡ Κύπρος στά σύνορα τοῦ Χριστιανικοῦ καί τοῦ Ἰσλα-
 μικοῦ πολιτισμοῦ, ἡ Φιλλανδία στά σύνορα τῆς Εὐρωπαϊκῆς
 Ἑνωσης καί τῆς Ρωσίας. Ἐτσι καί οἱ δύο χῶρες ἔχουν τήν ὑψί-
 στης σημασίας ἀποστολή νά προωθοῦν τήν ἐπικοινωνία τῶν πο-
 λιτισμῶν. Καί οἱ δύο Ἐκκλησίες ἀποτελοῦν γέφυρες μεταξύ Ἀνα-
 τολῆς καί Δύσης. Τόσο ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου ὅσο καί ἡ Ἐκκλη-
 σία τῆς Φιλλανδίας εἶναι δυνατό νά παίζουν σπουδαῖο ρόλο στήν
 ἐξέλιξη τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Χριστιανικοῦ Πολιτισμοῦ. Οἱ Ἐκκλησίες
 μας εἶναι καλά καί σταθερά ὀργανωμένες καί ἡ δράση μας γίνε-
 ται μέ τή δυναμική ὑποστήριξη τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου,
 τό ὁποῖο τοποθετεῖται ὑπέρ τοῦ διαλόγου. Οἱ ἐγκάρδιες σχέσεις
 μέ τό Πατριαρχεῖο, γεμάτες ἐμπιστοσύνη, εἶναι καί αὐτές ἕνας
 ἀπό τούς πολλούς παράγοντες, πού ἐνώνουν τίς Ἐκκλησίες μας.

Ἡ πιό οὐσιαστική, ὅμως, ἐνότητα μεταξύ τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς
 Κύπρου καί τῆς Φιλλανδίας βρίσκεται στήν ἀποστολική παράδο-
 ση. Ὁ συνεργάτης τοῦ Ἀποστόλου Παύλου Βαρνάβας εἶναι, κατά
 τήν παράδοση, θαμμένος στήν Κύπρο. Οἱ Ἀπόστολοι Παῦλος,
 Βαρνάβας καί ἀσφαλῶς καί ὁ Ἀνδρέας ἦταν οἱ πρῶτοι Ἀπόστο-
 λοι τῆς Εὐρώπης. Ἀπό αὐτούς ὁ Παῦλος καί ὁ Βαρνάβας ἦταν φω-
 τιστές τῶν Ἑλλήνων καί τῶν Ἰουδαίων, ἐνῶ ὁ Ἀπόστολος Ἀνδρέ-
 ας καί τῶν Σλαβικῶν λαῶν μέχρι καί στό βορρά.

Μακαριώτατε!

Θέλω νά σᾶς χαιρετίσω μέ τίς λίγες αὐτές ἱστορικές παρατη-

Ἀπό τό συλλείτουργο τῶν δύο Ἀρχιεπισκόπων καί τῶν συνοδευόντων στή Μονή τοῦ Νέου Βαλάμου.

ρήσεις καί εὐχομαι ἐκ βάθους καρδίας καί στό μέλλον νά συνεργαζόμαστε ἀποδοτικά».

Στήν ἀντιφώνησή του ὁ Μακαριώτατος εἶπε τά ἀκόλουθα:

«Σεβασμιώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Καρελίας καί πάσης Φιλλανδίας καί ἀγαπητέ καί περιπόθητε ἐν Χριστῷ Ἀδελφέ κ. Λέον,

Ἱερώτατοι Ἅγιοι Ἀδελφοί,

Πανοσιολογιώτατε Ἅγιε Καθηγούμενε,

Σεβαστόν Ἱερατεῖον,

Εὐλογημένε καί περιούσιε λαέ τοῦ Θεοῦ,

Θερμῶς καί ἀδελφικῶς εὐχαριστοῦμεν τόν Σεβασμιώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Καρελίας καί πάσης Φιλλανδίας καί λίαν ἀγαπητόν ἐν Χριστῷ Ἀδελφόν κ. Λέοντα τόσον διά τήν ἀδελφικήν Αὐτοῦ πρόσκλησιν ὅπως πραγματοποιήσωμεν τήν εἰρηνικήν μας αὐτήν ἐπίσκεψιν εἰς τήν ἀδελφήν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Φιλλανδίας, ὅσον καί διά τούς καλούς λόγους τῆς ἀγάπης Του, ἀλλά καί διά τά πλουσιοπαρόχως ἐκφρασθέντα φιλόξενα αἰσθήματα τῆς ἀδελφικῆς Του ἐκτιμήσεως, ὡς καί διά τās ἄλλας ἐκδηλώσεις καί φιλοφρονήσεις τῆς ἀγάπης Του πρός ἐμᾶς προσωπικά, ἀλλά καί πρός τήν τιμίαν Συνοδείαν μας γενικά.

Κατά γενικήν ὁμολογίαν, ἀπό τήν ἀρχήν τῆς ἀφίξεώς μας εἰς τήν ὡραίαν χώραν σας -τήν φιλελευθέραν, δημοκρατικήν καί φιλοπρόοδον Φιλλανδίαν- αἰσθανόμεθα, ὅτι εὕρισκόμεθα μεταξὺ φίλων καί ἀδελφῶν. Καί τοῦτο εἶναι καί φυσικόν, ἀλλά καί ἀπολύτως δεδικαιολογημένον, ἀφοῦ τās δύο Ἐκκλησίας μας -τήν Ἀγιωτάτην Ἀποστολικήν Ἐκκλησίαν τῆς Κύπρου καί τήν Ἀγιωτάτην Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Φιλλανδίας- συνδέουν οἱ δεσμοί τῆς ἐν Χριστῷ ἀδελφικῆς ἀγάπης, οἱ ὅποιοι στηρίζονται εἰς τήν κοινήν μας ὀρθόδοξον χριστιανικήν πίστιν, ἀλλά καί εἰς τὰ ἀμοιβαῖα αἰσθήματα φιλίας καί στενῆς συνεργασίας τῶν δύο χωρῶν μας καί τῶν δύο λαῶν μας.

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου, ἡ ὁποία ἰδρύθη ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων Βαρνάβα, Παύλου καί Μάρκου, τό ἔτος 45 μ.Χ., ἀπευθύνει σήμε-

ρον δι' ἐμοῦ ἐγκάρδιον καί ἀδελφικόν χαιρετισμόν ἀγάπης καί τιμῆς πρὸς τὴν Ὑμετέραν ἀγαπητὴν Σεβασμιότητα, καί εἰς τὸ πρόσωπον Αὐτῆς πρὸς τὴν ἀδελφὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Φιλλανδίας. Ἡ χάρις καί ἡ πρόνοια τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ ὠκονό-

Ὁ Μακαριώτατος προσφέρει εἰκόνα στὸν Ἀρχιεπίσκοπο Λέοντα.

μησεν, ὥστε νὰ εὕρισκώμεθα σήμερον καί νὰ συλλειτουργῶμεν εἰς τὴν Ἱεράν καί ἱστορικὴν αὐτὴν Μονὴν τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Νέου Βαλάμου. Τὸ εὐλογημένον τοῦτο γεγονός μᾶς προξενεῖ ἀνάμικτα αἰσθήματα χαρᾶς καί συγκινήσεως μαζί. Καί τοῦτο, διότι, ὡς εἶναι γνωστόν, ἡ περίφημος πανορθόδοξος αὐτὴ Ἱερά Μονὴ τοῦ Βαλάμου ἰδρύθη ἤδη ἀπὸ τοῦ 11ου αἰῶνος ὑπὸ δύο Ἑλλήνων μοναχῶν -ὑπὸ τῶν μοναχῶν Σεργίου καί Γερμανοῦ-, οἱ ὅποιοι μάλιστα καί διὰ τοῦ θεαρέστου ἱεραποστολικοῦ των ἔργου εἰς τὴν περιοχὴν Καρελίας συνέβαλον εἰς τὴν σύστασιν τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας τῆς Φιλλανδίας.

Γνωρίζομεν καλῶς, ὅτι ἡ μικρὰ εἰς ἀριθμὸν Ὁρθόδοξος Ἐκκλη-

σία της Φιλλανδίας ἐγνώρισεν, ὅπως καί ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου, πολλές περιπετείας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἱστορικῆς της πορείας. Ἰδιαιτέρως τραγικαί ὑπῆρξαν δι' αὐτὴν αἱ συνέπειαι τοῦ αἱματηροῦ δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου. Καί τοῦτο, διότι, ἐξ αἰτίας τοῦ Πολέμου τούτου, ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Φιλλανδίας ἀπώλεσε τὰ 90% τῆς περιουσίας της, ἐνῶ καί τὰ 70% τοῦ χριστεπωνύμου πληρώματός της διεσκορπίσθησαν. Καί ὅμως, παρὰ τὸ φοβερόν ἐκεῖνο καί δυσβάστακτον πλήγμα, τὸ ὁποῖον ὑπέστη, ἐν τούτοις ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Φιλλανδίας ὄχι μόνον ἐπέζησε καί ἀντεπεξῆλθεν, ἀλλὰ σήμερον, μέ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, εἶναι ἡ δευτέρα εἰς πληθυσμὸν ἐθνικὴ Ἐκκλησία τῆς χώρας. Τοῦτο δὲν εἶναι παρὰ ἓν ζωντανόν θαῦμα καί μία ἐξαιρετικὴ εὐλογία τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν Ὁρθόδοξον ἀδελφὴν Ἐκκλησίαν τῆς Φιλλανδίας καί τὸ χριστεπώνυμον πλήρωμά της. Ἀποδεικνύει, ἐπίσης, τοῦτο, ὅτι ἡ πίστις εἶναι δυνατωτέρα ἀπὸ τὴν ὕλην, τὰς πιέσεις καί τὰς ἀδικίας. Ἀποδεικνύει, ἀκόμη, ὅτι ὕστερον ἀπὸ τὰς δοκιμασίας καί τὴν σταύρωσιν ἀκολουθεῖ πάντοτε, μέ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, ἡ λύτρωσις, ἡ δικαίωσις καί ἡ ἀνάστασις!

Ἱστορικὰς δοκιμασίας ἀντιμετώπισε, βεβαίως, καί ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου. Δέν θὰ ἀνατρέξωμεν εἰς τὸ παρελθόν. Θὰ ἀναφερθῶμεν, ὅμως, εἰς τὸ παρόν, διὰ νὰ τονίσωμεν, ὅτι ἡ ἰσχυρά καί πάνοπλος Τουρκία τῶν ἐβδομήντα καί πλέον ἑκατομμυρίων κατοίκων εἰσέβαλεν ἀπροκλήτως καί ἀναιτίως, τὸ 1974, εἰς τὴν μικράν καί ἄοπλον Κύπρον τῶν ἑξακοσίων χιλιάδων κατοίκων. Μέ τὴν ὑπεραριθμίαν καί τὴν δύναμιν τῶν ὅπλων καί μέ τὸ πρόσχημα ὅτι θέλει νὰ προστατεύσῃ, δῆθεν, τοὺς Τουρκοκυπρίους, ἡ Τουρκία κατέλαβε τὸ 40% τῶν ἐδαφῶν μας καί ἐξεδίωξε ἀπὸ τὰς πόλεις καί τὰ χωριά των τοὺς Ἕλληνας κατοίκους των. Ἐκτοτε, καί διὰ τριάντα πέντε τώρα ἔτη ἡ Τουρκία κατέχει τὸ βόρειον τμήμα τῆς νήσου μας, εἰς τὸ ὁποῖον μάλιστα, καί εἰς τὴν προσπάθειάν της νὰ ἀλλάξῃ τὴν δημογραφικὴν σύνθεσιν τοῦ πληθυσμοῦ, διατηρεῖ πλέον τῶν σαράντα χιλιάδων Τούρκων στρατιωτῶν, ἐνῶ μετέφερε καί ἐγκατέστησεν εἰς τὰς ἑλληνοκυπριακάς

περιουσίας πέραν τῶν διακοσίων χιλιάδων Τούρκων ἐποίκων. Καί, δυστυχῶς, παρ' ὅλας τὰς καταβληθείσας μέχρι σήμερον προσπάθειάς, ἡ κατοχική δύναμις -ἡ Τουρκία- δέν ἔχει τήν βούλησιν καί τήν ἐπιθυμίαν νά ἀποχωρήσῃ ἀπό τήν Κύπρον καί νά ἀφίσῃ τόν Κυπριακόν λαόν -τὰς ἑξακοσίας χιλιάδας Ἑλληνοκυπρίων καί τὰς ἑκατόν χιλιάδας τῶν Τουρκοκυπρίων- νά συνεχί-

*Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Λέων παρασημοφορεῖ τόν Μακαριώτατο
στήν ἔδρα του στό Κιόριο.*

σωσι νά ζῶσιν, ὡς καί παλαιότερον, εἰρηνικῶς καί ἁρμονικῶς μεταξύ των, εἰς τὰς πόλεις καί εἰς τὰ χωρία των.

Ὅπωςδήποτε, δέν ἀφίνομεν τήν ἀπογοήτευσιν νά μᾶς καταβάλλῃ. Ἀντιθέτως, ἀντλοῦντες καί ἡμεῖς δύναμιν καί ἐνίσχυσιν ἀπό τό δίκαιον τῆς ὑποθέσεώς μας, συνεχίζομεν τόν ἀγῶνά μας μέχρι τῆς ἀγίας ἡμέρας τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ κατεχομένου σήμερον βορείου τμήματος τῆς νήσου μας, τῆς ἐπανενώσεως τῆς πατρίδος μας, τῆς ἐπιστροφῆς ὅλων τῶν προσφύγων μας εἰς τὰς ἐστίαις των καί τῆς διακριβώσεως τῆς ζωῆς τῶν ἀγνοουμένων μας.

Προσευχηθήτε καί ἐσεῖς, Σεβασμιώτατε Ἅγιε Ἀδελφέ, προσευχηθήτε καί ἐσεῖς, ἀγαπητοί μας Ἀδελφοί, ὅπως μέ τήν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ ὁ Ἥλιος τῆς ἐλευθερίας καί τῆς δικαιοσύνης φωτίση συντόμως καί ὁλόκληρον τήν Κύπρον.

Μέ αὐτάς τάς σκέψεις εὐχόμεθα, ὅπως ὁ Κύριος εὐλογῇ καί ἐνισχύῃ τήν Ὑμετέραν ἀγαπητήν Σεβασμιότητα, χαρίζῃ εἰς Αὐτήν ὑγίειαν σταθεράν καί ἀκλόνητον καί ἔτη πολλά καί καρποφόρα καί καταστέφῃ μέ πλήρη ἐπιτυχία τό ἀρχιποιμαντορικόν Αὐτῆς ἔργον, ἐπ' ἀγαθῶ τοῦ χριστεπωνύμου πληρώματος τῆς ἀδελφῆς Ἐκκλησίας τῆς Φιλλανδίας, ἀλλά καί τῆς καθόλου Ὁρθοδοξίας.

Εὐχόμεθα, τέλος, ὅπως ὁ Κύριος διαφυλάττῃ τήν φιλόξενον αὐτήν χώραν καί τόν φίλον λαόν τῆς Φιλλανδίας ἀπό πᾶσαν ξένην ἐπιβουλήν καί χαρίζῃ εἰς αὐτούς πάντοτε τά ἀνεκτίμητα ἀγαθά τῆς ἐλευθερίας, τῆς εἰρήνης, τῆς δικαιοσύνης, τῆς προόδου καί τῆς ἐπιτυχίας».

Μετά τή θεία λειτουργία παρετέθη στή Μονή γεῦμα καί στή συνέχεια ὁ Μακαριώτατος μετεφέρθη στήν πόλη Κυορίο, τήν ἔδρα τοῦ Ὁρθοδόξου Ἀρχιεπισκόπου Φιλλανδίας. Ἐκεῖ σέ μιά λιτή καί ἐπιβλητική τελετή ἀπενεμήθη στήν Αὐτοῦ Μακαριότητα ἡ ἀνώτατη τιμητική διάκριση τῆς Αὐτόνομης Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας τῆς Φιλλανδίας.

Στή συνέχεια ὁ Μακαριώτατος ἐπισκέφθη τό Ἐκκλησιαστικό Μουσεῖο καί τόν Πύργο τοῦ Πούϊο, παρακάθησε σέ δεῖπνο στό ἐστιατόριο «Κρεέτα» (Κρήτη) καί διανυκτέρευσε στό ξενοδοχεῖο «Σκάνδικ».

Τή Δευτέρα, 29 Ἰουνίου, ὁ Μακαριώτατος ἐπισκέφθη τό Μουσεῖο τῆς Προσφυγιάς στήν ἐνορία Ἰῖσαλμι καί ἐγευματίσε στό ξενοδοχεῖο τῆς ἐνορίας. Μετά ταῦτα ἀνεχώρησε ἀεροπορικῶς γιά τό Ἐλσίνκι, ὅπου ἐδείπνησε καί διανυκτέρευσε στό ξενοδοχεῖο «Hilton».

Τήν ἐπομένη ἀνεχώρησε ἀεροπορικῶς ἐπιστρέφοντας στήν Κύπρο, ἀφοῦ κατευοδόθη μέ τίς ἐνδεδειγμένες τιμές ἀπό τόν Ἀρχιεπίσκοπο Λέοντα καί ἄλλους ἐπισήμους.